

Johannes 12, 12-28 - Zach. 9, 9-10 13 april 2014-Palmzondag - Wehl
(ds. A. Oude Kotte-de Boon)

Thema: 'Heden Hosanna, morgen kruisigt Hem!'

Gemeente,

'Alles wat over óns geschreven staat,
gaat Gij volbrengen deze dagen'.

Deze zin komt uit Lied 575:

Dat begint met de woorden:

'Deze dagen' - dat zijn de dagen van de laatste week voor Pasen,
de goede, of ook wel de stille week,
die begint met Palmzondag.....

Het lijkt al wel Pasen, maar we zijn er nog niet.....

In die stille week valt Witte Donderdag,
en Goede, of Grote Vrijdag zoals de Grieks orthodoxen zeggen,
gevolgd door Stille zaterdag - de sabbat in het jodendom -
Het zijn allemaal dagen waar we nog doorheen moeten,
voordat we het feest van de opstanding kunnen vieren.

We staan vandaag aan het begin van de Stille Week,
waarin we gedenken dat Jezus alles wat menselijk is doormaakte.

Het begint met een feestelijke optocht.

Het lijkt en en al vreugde,
maar onderhuids broeit er van alles,
zowel bij de menigte als bij Jezus zelf.

'Eenzaamheid', is het woord dat mij invalt,
als ik het verhaal van de intocht in Jeruzalem lees.

Jezus rijdend op een ezel, heel eenvoudig,
vol van Gods wil,

gaat de weg van de liefde, van geduld, en de minste willen wezen,
en om Hem heen een menigte die juicht en roept,
die Hem tot een politieke koning wil maken,
met macht en gezag en het recht van de sterkste.....

een koning die hen zal bevrijden van die vreselijke Romeinse overheersers.

Johannes is summier in zijn beschrijving,

Bij Lucas lezen we dat Jezus huilt over de stad Jeruzalem
en voorziet dat de stad verwoest zal worden.

Matteüs combineert het verhaal over de intocht met het schoonvegen van het tempelplein.....
Marcus heeft weer een andere versie.

Maar in alle varianten wordt er 'Hosanna!' - geroepen.
'Laat Hij ons redden/bevrijden!', betekent dat.
Jezus' naam is inderdaad: God redt!.....
maar niet op de wijze waarop de juichende menigte het zich voorstelt.
Hoe eenzaam moet Jezus zich hebben gevoeld!

Het meest eenzaam kun je je voelen, niet als je alleen bent,
maar als je je bevindt temidden van een gezelschap
waar je je als een vreemde voelt.
Niet dat je die mensen niet kènt,
- misschien ken je ze zelfs erg goed -
maar ze zijn je vreemd,
omdat ze je op dat moment niet begrijpen,
niet weten, wat er diep van binnen bij jou omgaat.
Bijvoorbeeld, als je op een feest bent waar het uitbundig toegaat,
met allemaal vrolijke mensen,
waar van jou wordt verwacht dat je vrolijk meedoet,
terwijl jij van binnen helemaal niet vrolijk bent.
Je doet mee, aan de buitenkant lijkt het nog wel wat,
je toont een schijnbaar vrolijk gezicht,
maar van binnen knaagt het verdriet.

Zo moet Jezus zich gevoeld hebben tijdens de intocht in Jeruzalem.
Vrolijk en uitbundig is de stemming: 'Hosanna!'
Ik denk dat de mensen die Hem toejuichten het oprecht meenden.
Men had Jezus gehoord en gezien in zijn omgang met zieken en armen .
Hij straalde zoveel liefde uit,
in Hem ervoer men iets van God zelf.
Zo iemand wil je toch als koning, als je redder,
als hulp in bange tijden?!
En het oude verlangen naar het koningschap van David
kwam in alle hevigheid naar boven.

Maar niet iedereen zingt mee.
Niet omdat zij Jezus niet begrijpen,
maar omdat zij báng zijn voor het gezag dat van Hem uitgaat,
omdat zij vrezen voor verlies van eigen macht en invloed.

Jezus roept tegenstrijdige gevoelens bij mensen op.
Je bent vóór Hem of tégen Hem.
Zijn Liefde verwárm't je,
maar diezelfde Liefde ontmántelt ook schijnheiligheid en onoprechtheid,
En zo is Hij niet alleen een redder,
maar ook een steen des aanstoots.
Te zeer confronteert Hij je met je tekortkomingen,
met wat niet goed is in Gods ogen.
Dat wordt niet geduld en niet in dank afgenomen.
Dat wil een mens niet.
En daarom zijn er die Hem liever kwijt zijn dan rijk.....
Nóg klinkt het 'Hosanna!' daar in Jeruzalem,
maar onder die vreugdekreet smeult al het vuur van 'weg met Hem!'.

Jezus is aan het eind van de dag gewoon weer naar huis gegaan.
Koning werd Hij niet!
Ik kan mij voorstellen dat al die mensen,
die langs de kant van de weg Hem hebben staan toejuichen,
diep teleurgesteld waren, omdat niet gebeurde wat zij zo gehoopt hadden.
Geen nieuwe Koning David!
Geen sterke bevrijder!.
Dolle Dinsdag werd het voor hen.
Ze roken de bevrijding,
maar de dag erna was die weer even ver weg als de dag ervoor.
En het 'hosanna' verstomde.

Palmzondag, is men die dag gaan noemen,
omdat er gezwaaid werd met palmtakken.
Is het niet vreemd, dat de lijdensweek -
de stille week, waarin Goede Vrijdag valt,
wordt ingeluid met een feestelijke optocht?
Of is dat omdat het tekenend is voor ons bestaan?
Het geeft immers precies aan hoe de mens is.
Onze stemming kan zomaar omslaan!
Vooral als niet gebeurt waar je zo vurig op hoopt!.
Zo dúbbel zijn wij mensen.

Voor mij gaat het op Palmzondag over twee dingen.
– Ten eerste over *Jezus' aanvechting en eenzaamheid*
omdat Hij niet begrepen wordt.

De tegenstelling tussen wie Hij is en wát de mensen in Hem willen zien,
komt nergens scherper naar voren dan hier.
Jezus zet zijn leven in dienst van het Koninkrijk Van God,
de wereld zoals door God bedoeld.
Dát leven heeft Hij lief.
Maar de mensen willen een koning
die zijn leven inzet voor een aards koninkrijk van macht en rijkdom -
daaraan klampen zij zich vast.
Palmpasen is de dag van *Jezus' verdriet*,
Hij staat midden tussen de mensen, maar zij kennen Hem niet.
aar Palmpasen gaat óók over
de teleurstelling en ontgoocheling van de ménsen,
die daar langs de kant van de weg Hem staan toe te juichen.
Ze verwachten zoveel van Hem,
hebben al hun hoop op Hem gevestigd.
Het blijkt allemaal tevergeefs.
Jezus is niet de koning die hen komt bevrijden van het juk van de Romeinen.

Al lezend, viel me het verschil op,
waarmee Jézus en de ménigte uiteindelijk omgaan met hun teleurstelling.
Jezus pakt zijn verdriet op en gaat ermee *naar God* en bidt:
'Ik ben doodsbang.
Wat moet ik zeggen?
Vader, laat dit ogenblik aan mij voorbijgaan?

Het volk gaat met zijn teleurstelling en ontgoocheling *naar huis*.
Daar broeit het verder.
'Als Hij dan geen koning wil zijn, zoals ik Hem wil hebben,
wat heb ik dan aan Hem?'
Ik erger me alleen maar aan al zijn mooie praatjes.'
Geen mens kan immers ooit voldoen aan wat Hij van je vraagt?
En het verdriet van het volk slaat om in woede.

De leiders van het volk weten enkele dagen daarna
geniepig gebruik te maken van deze onlustgevoelens.
Ze hitsen de gemoederen op.
Ze spannen het volk voor hun karretje.....
En de omslag wordt snel gemaakt.
De 'Hosanna-stemming' slaat om in een joelend
'Weg met Hem, Kruisig Hem!'

Het verhaal van Palmzondag roept beelden in mij op van mensenmassa's die in blinde vervoering achter een leider aanlopen.
Ook in eigen land kennen we de laatste jaren dit verschijnsel .
Door een ander tot held te maken,
waar je alleen maar achteraan hoeft te lopen,
iemand die al je frustraties moet opheffen,
gaan mensen zichzelf sterker voelen.
Iemand kan de gekste dingen zeggen en doen,
zolang hij of zij maar hoog boven de mensen troont en hun held wil zijn,
zolang hij of zij de mensen maar het gevoel geeft,
dat ze niet alleen zijn maar bij hem of haar horen.
Altijd weer zoeken mensen iemand die ze op een voetstuk kunnen plaatsen.

Wat doen *wij* met onze gevoelens van teleurstelling en ontgoocheling?
Zijn we ons ervan bewust dat
wanneer onze hooggespannen verwachtingen niet worden waargemaakt,
onze gevoelens zomaar kunnen omslaan in boosheid en haat?
Kijk maar naar het gedrag van een kind.
Het wil b.v. een mooie tekening maken voor opa,
het verheugt zich al op opa's reactie.
Maar de tekening mislukt.
Het kind wordt boos, verfrommelt het papier en begint opa te slaan en zegt:
'stomme opa'.

Bij volwassenen gebeurt dat in het groot -
- Als je je ervan bewust bent hoe het werkt,
- als je probeert te achterhalen wat de werkelijke reden van je boosheid is,
- als je beseft dat je boosheid, de achterkant is van gekwetste gevoelens,
dan kun je leren anders met je boosheid om te gaan,
er een uitweg voor zoeken
zonder een ander tot zondebok van jouw gekwetstheid te maken.

Jezus ging met zijn verdriet de weg van het gebed.
Zijn eenzaamheid om het onbegrip van de mensen,
bracht Hem niet tot boosheid..... maar bij God.
Toen enkele dagen daarna het 'kruisigt Hem' klonk,
en Hij aan dat vervloekte kruis hing, bad Hij:
'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen'.

We staan aan het begin van de stille week,
Een week vol tegenstrijdige gevoelens,
Van 'Hosanna' en 'Kruisigt Hem'.
Er is meer dan genoeg om deze week over na te denken.

Amen.